

УДК 336
ББК 65.01
Е 45

Друкується відповідно постанови Вченої Ради Дніпропетровського національного університету.

Головний редактор:

доктор економічних наук, професор Покотілов Анатолій Антонович.

Редакційна колегія:

д.ф.-м.н. Ємірнов С.О., д.е.н. Ткаченко В.А., д.т.н. Марюта О.М.,
д.е.н. Сазонець І.Л., д.е.н. Попкова Л.В., д.е.н. Ковальов О.В.,
д.е.н. Берсуцький Я.Г., д.т.н. Морозов Ю.Д., д.е.н. Драгун Л.М.,
д.е.н. Галушко О.С., д.т.н. Тянь Р.Б., к.е.н. Коршунов В.І.,
д.е.н. Дорофієнко В.В.

Рецензенти:

Г.М.Биков, доктор економічних наук, професор Українського державного хіміко-технологічного університету;
Г.О. Крамаренко, доктор економічних наук, доцент Дніпропетровської академії управління, бізнесу і права.

Е 45 Економіка: проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць.
Випуск 78. - Дніпропетровськ: ДНУ, 2001. - 107 с.
ISBN 966-7191-28-1

В збірнику аналізуються актуальні проблеми економіки.
Для студентів, аспірантів та викладачів вузів.

УДК 336
ББК 65.01

ISBN 966-7191-28-1

© Колектив авторів, 2001

Випуск 78

Економіка: проблеми теорії та практики

Павленко І.І.

Національна горна академія України

ПАРАМЕТРЫ ЭКОНОМИЧЕСКИ ПРЕДЕЛЬНОГО СОСТОЯНИЯ ШАХТ

Для того, что бы поддерживать мощность шахт очень часто необходимо преодолевать отрицательное воздействие комплекса факторов, связанных с постепенным удалением горных работ от поверхности. Причем, достаточно часто это обусловлено не столько глубиной отметкой, сколько состоянием горного хозяйства, запущенность которого может быть приравнена к отработке запасов на глубоких горизонтах. Например, при отработке уклонных полей сравнительно неглубоких шахт в условиях многоступенчатости транспорта отработка запасов по условиям проветривания и температуры сравнима с глубинами 1000м и более.

Анализируя ряд исследований, можно обобщить, что под глубокой следует понимать шахту, в которой проявляется хотя бы один фактор, обуславливающий: увеличение температуры пород свыше 28°, газообильность выше 30м³/т, наличие 50% пластов, опасных по внезапным выбросам угля и газа, а также большое горное давление, увеличивающее в 1,5-2 раза затраты на поддержание.

По нашему мнению экономически предельная глубина разработки либо другие предельные параметры должны рассматриваться не как остаточный срок службы угледобывающего предприятия, а предел, достижение которого вызывает необходимость перехода к наиболее эффективным методам поддержания мощности шахты, либо ее закрытие. Достижение указанного экономического предела без существенных преобразований в технике и технологии производства горных работ, компоновке горного хозяйства предопределяет следующий предел, при котором добыча угля становится нецелесообразной даже при наличии значительных балансовых запасов в пределах шахтного поля.

Обоснование экономически предельных параметров, как характеристики

© Павленко И.И., 2001

Д.е.н. Ткаченко В.А., к.е.н. Шаповал В.М.

Дніпропетровська академія управління, бізнесу та права

ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА – ОСНОВА СТРУКТУРНОЇ ПЕРЕБУДОВИ ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

Немає сумнівів у тому, що важливе значення для ефективного функціонування суб'єктів підприємницької діяльності в умовах ринкових відносин має вибір оптимальних рішень щодо формування і реалізації інвестиційних проектів господарювання. Саме ці рішення складають найвідчутнішу частину загальної системи внутріфінансового оперативного управління. Очевидним фактором ефективної підприємницької діяльності підприємства є його інвестиційна активність, що залежить: по-перше, від інвестиційного потенціалу, який визначає можливості самофінансування розвитку підприємств; по-друге, від зацікавленості підприємств в інвестуванні розвитку власних основних фондів, яка в свою чергу залежить від можливостей і зацікавленості підприємств у використанні позичкових і залучених коштів; по-третє. Від інвестиційної привабливості підприємств.

Що ж являє собою інвестиційний потенціал підприємства? Він складається із амортизаційних відрахувань, прибутку, що залишається в розпорядженні підприємства після сплати податків та інших першочергових платежів, виручки від реалізації майна, що вибуло, а також інших складових. Таким чином, інвестиційний потенціал підприємства залежить як від результатів ефективної його діяльності, так і від технологічної бази господарського механізму і системи поточного управління, яка визначає зацікавленість підприємства в інвестуванні власних заходів. Але на теренах сьогодення, на наш погляд, найсуттєвіша залежність інвестиційного потенціалу підприємства є від існуючої податкової системи та системи державного регулювання економікою.

Звичайно, на інвестиційну діяльність підприємства суттєво впливають зовнішні фактори, що виникають від економічних реформ в цілому в країні,

від впровадження заходів державного регулювання, таких як: акціонування підприємств і приватизація їх майна, цінова, амортизаційна і податкова політика тощо. Але статистичне вивчення дії цих факторів в перехідний період практично неможливе, по-перше, тому, що вони до сих пір ще не стабільні, а, по-друге, в силу складності урахування їх дії саме на інвестиційну діяльність підприємств.

В промисловому секторі динаміка капітальних вкладень в значній мірі залежить від бюджетного фінансування держави, але держава ось уже понад 10 років відмовляється від ролі серйозного інвестора. Частка бюджетних коштів в загальних напрямках фінансування із року в рік зменшується.

В цілому ж тенденція швидкого згасання інвестиційної активності, особливо промислових підприємств, в галузях матеріального виробництва, що взяла свій темп на початку 90-х років, не зазнала яких би то суттєвих змін. І в цьому не допомагає ні фінансова підтримка держави (надзвичайно слабка), ні звільнення від податків прибутку, що направляється на інвестиції, ні приватизація державного майна, ні регулярна переоцінка основних фондів та індексація амортизації.

Сумніву щодо того, чи потребує Україна загалом виробничих інвестицій у великих обсягах, немає жодних підстав, якщо враховувати необхідність підвищення конкурентоспроможності вітчизняних товарів і потенціалу вітчизняних товаровиробників в умовах підвищеної зовнішньої конкуренції, невідкладність освоєння високоякісної продукції, перепрофілювання більшості громадських і особливо оборонних потужностей.

Не слід нехтувати і тим фактом, що надзвичайно велику потребу в оновленні капітальних вкладень створює відтік робочої сили із матеріального виробництва, який можливо компенсувати лише за допомогою впровадження високопродуктивних технічних засобів механізації, автоматизації та роботизації глибоко комп'ютеризованих виробничих систем. Не менш гостро постають проблеми економії палива і енергії, сировини і матеріалів, розв'язання яких без спеціальних капіталовкладень і спеціальних витрат практично неможливе.

І хіба кому не зрозуміло, що сьогодні без інвестицій у високі технології, в нові потужності у держави немає майбутнього. Без оновлення матеріальної